

ЧЕРВОНА СЕРІЯ

ЛАНА КИЇВНА

БАВИЛОН

У НОВОМУ МАЙБУТНЬОМУ
Я ФОТОГРАФУВАТИМУ
МЕТЕЛИКІВ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»

РОЗДІЛ 1

Я розплющив очі й одразу зрозумів: перенесення вдалося.

Востаннє я лежав на такому ліжку в дитинстві, коли приїздив у село до своєї прабабці: просілі пружини, тонкий, ніби його зовсім немає, матрац, бильця-шахи з кулями замість капелюхів і зі спідницями з іржі.

Голова боліла. В ній наче власним життям жив метроном, який ритмічно повторював «бам-бам-бам». Хотів доторкнутися до скроні, але ненароком зачепив обличчя. Синець під оком уже добре промалювався і сильно пік. Я безконтрольно усміхнувся: «А у НЬОГО теж має пекти дай Боже! У НЬОГО і синець більший має бути», — й одразу осмикнув себе: не до цього зараз.

Кімнатка була дуже малою — коли я кажу «дуже», ви, певно, не уявляєте всіх масштабів чи, правильніше сказати, «отрицательних» масштабів тої дрібноти. Біля ліжка стояв дерев'яний табурет, якому бракувало не тільки кольору, а й четвертої ніжки, біля нього в кутку — приблизно такий самий за розміром столик. На столі майже догоріла свічка, а сам куток і є кінцем кімнати.

Над ліжком — заплямлене дощами вікно, проте сонце крізь нього щедро заливало кімнату. Добре, що перенісся в день.

Стіни кімнати мали би бути білими, але сильно по-жовкли, нагадавши мені мимохіть, що вдома я саме планував зробити ремонт на балконі. Сподіваюся, кур'єр не завозитиме матеріали тому, хто не відповідає на телефонний дзвінок.

Двері теж білі і теж обшарпані. Зачинені зсередини на засувку. Ту, що подібна до дроту. Такий «замок» я востаннє теж бачив у прабабці в селі, не в хаті, що-правда, а у вуличному туалеті.

Ото й уся кімната.

«Бам-бам-бам» гупало й далі по моїх мізках, але лежати було марно — треба було приступати до справи, а для цього — знайти інших і з'ясувати, що чи хто саме є причиною нашого візиту сюди.

Я обережно встав із ліжка, глянув на свої потерті штани й черевики, що якимсь дивом ще трималися купи, й сам собі сказав: твоя справа тут набагато важливіша за новенькі «Найки», тож і не думай сумувати. Прочинив двері і вийшов у коридор. «Бам-бам-бам» пролунало ще голосніше, і я зрозумів, що це не в моїй голові, а в сусідньому приміщенні.

Дверей не було, тож я рішуче зайшов туди. Приміщення виявилось кухнею, такою ж малесенькою, як і попередня кімната. Залізний стіл (без стільців) стояв ближче до стіни справа, а зліва — напрочуд чиста зона для готування й іржава раковина, страшна, мов смерть. Високо над нею «плювався» такий же заіржавілий, страшний кран. Я спробував закрутити його, але не вдалося. Вийшло навіть гірше: «бам-бам-бам» пришвидшило свій ритм. Я роззирнувся у пошуках

рушника чи ганчірки, щоб підкласти під краплі, що падали, але нічого не було. Я засунув руку в кишеню й знайшов у ній три носовички. Білі. Звичайні. Без жодних візерунків (із малюнками мені взяти не дозволили). Два я поклав назад до кишені, а третій, скрутивши, — на дно раковини. «Бам-бам-бам» притихло.

Цікаво, чи є в цьому домі сантехніки? Викликати когось, мабуть, не вийде. Місце не те, та й часи не ті.

Я механічно торкнувся грудей, щоб перевірити, чи на місці круглий кулон-годинник, старанно підвішений на білу нитку (щоб ніхто не спокусився). Прислухався: ні голосів, ні кроків. Зняв срібний медальйон і розкрив його.

У дзеркалі всередині кулона одразу побачив свій червоно-фіолетовий синець під оком. «Важко буде лишатися непоміченим з такою “квіткою” на обличчі», — подумав і поклав вказівний палець на дзеркало. Воно блимнуло, і комп’ютер показав дату: 5.05.1920.

Під датою йшов зворотний відлік: 71 година 45 хвилин і на той момент 30 секунд.

Що ж, я у травні двадцятого року. Яке щастя, що не в тридцять третьому!

РОЗДІЛ 2

Карла Такер — американська журналістка, науковиця. Закінчила Гарвард, захистила дисертацію на тему «Радянська Україна у тридцятих роках» і здобула визнання у своїй країні та поза її межами. Єдине, чого бракувало тридцятисемирічній білявці, яка зруйнувала

всі стереотипи про відсутність мізків у світлих жіночих головах, — Пулітцерівської премії.

Ані журналістське розслідування про державні злочини Буша-молодшого, ані місія у Сирії, ані робота під прикриттям у КНДР, ні навіть інтерв'ю з Путіним не принесли сміливій, впевненій у собі, цілеспрямованій і безстрашній Карлі бажаної нагороди. Тому, коли їй випала нагода зробити те, чого ніхто до неї досі не робив, а саме потрапити туди, куди для всіх кордони точно закриті, а квитка на літак не купити, вона погодилась, убачаючи в цьому неабияку можливість. Для світу? Можливо. Але насамперед для власної кар'єри.

Коли Карлі сказали, що для цього «відрядження» їй знадобиться вивести блонд, бо там, де вона опиниться, жінки не змінювали кольору свого волосся, Карла обурилась: «Це! Мій! Натуральний! Відтінок!». Зате всі свої робочі айпади, айфони, ейрподси та інші гаджети, щоб забрати їх хтозна-коли, поклала в сейф без слів. Як і перевдяглася в одяг, який вона раніше бачила тільки на картинках, а сама лише описувала.

Коли Такер розплющила очі після перенесення, вона, як і Іван, побачила маленьку обшарпану собачу будку (саме так вона потім описувала свої враження від тимчасового помешкання).

Вона одразу підвелася, ще до кінця не оговтавшись від шоку, що технологія справді спрацювала, й намацала кулон. Дзеркало спалахнуло, й екран показав точну дату. Це було не тренування і не симуляція.

На відміну від Івана, Карла засмутилася, що рік перенесення виявився тисяча дев'ятсот двадцятим, а не

тридцять якимось, в яких вона була шанованою експерткою. *«Дідько! А я ж вдягнена як у тридцяті! — подумала, але швидко заспокоїлась: — Навряд чи в ті часи мода тут змінювалась, та й взагалі існувало поняття “мода”».*

Науковиця вийшла з кімнати, швидко минула порожній коридор і спустилася сходами. Погода стояла майже літня.

Вона роззирнулася. Люди, натовпи людей у сірих, потертих одяжах, проходили повз. Вони поспішали й дивилися під ноги. *«Як у Кореї на роботу йдуть»*, — усміхнулася журналістка, кліпнула і помітила, як їй у відповідь усміхається молодик у сірому кепаді років двадцяти. Світловолосий юнак рішуче рушив до американки. Але, крокуючи, поволі втрачав свою рішучість, бо, опинившись поруч, ніяково і ледь не знепритомнівши, пролепетав:

— Перепрошую, пані, ви виглядаєте розгубленою, вам чимось допомогти?

— Навряд чи зможете, я шукаю своїх друзів, — ще ширше усміхнулась Карла.

— О-о! То ви, напевно, іноземка! — повернув собі рішучість, а разом і нахабство юний красень.

— А! То мій акцент видав? Цікаво, чи буде він меншим, якщо я говоритиму російською? — друге речення Такер промовила головною мовою совєцьких часів.

— О, ні! Ні! Дарма! Вам дуже личить українська! І справа не в акценті... Ваші зуби...

— Що з ними? — американка рефлекторно потягнулася за телефоном, щоб увімкнути фронталку, але

згадала, що він залишився в сейфі, тож просто закрила рот долонею.

— Ні-ні! Я знову не до кінця висловився! Не ховайте їх! Ваші зуби... Ваша усмішка просто чарівна! Зуби білі... рівні... і та-а-а-акі білі!!! Якби я був Сосюрою, я б писав не про очі, а про ваші зуби!

— Сосюрою? — усмішка Карли стала ще відкритішою: Сосюра був її улюбленим поетом, якого вона читала, почавши вивчати українську мову. — А вас як звати?

— Володимир, як Сосюру. А ваше ім'я?

— Дуже приємно. А я Карла.

— І мені дуже приємно, Карло. То ви німкеня? У нас у Харкові сьогодні заплановано поетичний вечір, приходьте. Там і Сосюра буде.

— Я подумаю. Перепрошую, бачу свого друга. До зустрічі, Володимире! — Карла не тікала від відповіді про свою національність. Вона й справді побачила, як із будинку вийшов, нервово оглядаючись навколо, Іван. Вона попрямувала до нього:

— Іване! Іване! Я тут!

РОЗДІЛ 3

Мене звати Іван. Іван Гребінко. Я журналіст центрального українського телебачення. Мені 40 років, з яких 10 я регулярно роблю репортажі з гарячих точок. Ні, я не їжджу до Сирії чи Палестини, мені не треба виїжджати за кордон, щоб бачити прильоти, смерті, кров і чути, як плачуть діти. І дорослі. Діти й дорослі

плачуть однаково. Однаково голосно й розпачливо. Біль і смерть — це те, що робить нас — і дорослих, і дітей — однаковими, однаково безпомічними, невблаганними й нещасними. Колись я був політичним журналістом. Спеціалізувався на корупційних скандалах, розслідуваннях, розгрібав депутатське лайно і знаходив не просто компромати, а голки, точніше вушка від голок у копицях сіна.

Десять років тому я став воєнкором. Тому що десять років тому у моїй країні почалася війна. У 2014-му.

Відтоді я перестав добре висипатися. Мені постійно снилися відірвані ноги, заплакані очі, розірвані груди. В моєму гаманці немає сімейного фото, зате завжди лежить пластинка анальгетиків. Пігулки стали для мене не просто порятунком, а необхідністю, засобом для існування.

Але я хоча б був живий. Я не був серед тих, про кого писав і знімав сюжети, і я не був серед тих десятків, сотень, тисяч людей, яким уже будь-які пігулки до лампочки.

Останній свій репортаж я робив у Харкові. Тоді рашисти вдарили по черговому пологовому будинку. Російські так звані ЗМІ написали, що там зберігалася зброя дальнього ураження. Там не було нічого, крім підгузків, шприців і запасу крові на випадок, якщо комусь із породіль знадобиться переливання. Я там був. Я знаю.

Кремль не вперше бив по медичних закладах, але це було вперше, коли не вижив ніхто. Ані молоді матусі, ані їхні діти, ані медики чи медсестри.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1	5
РОЗДІЛ 2	7
РОЗДІЛ 3	10
РОЗДІЛ 4	15
РОЗДІЛ 5	20
РОЗДІЛ 6	29
РОЗДІЛ 7	33
РОЗДІЛ 8	38
РОЗДІЛ 9	43
РОЗДІЛ 10	47
РОЗДІЛ 11	51
РОЗДІЛ 12	56
РОЗДІЛ 13	61
РОЗДІЛ 14	64
РОЗДІЛ 15	66
РОЗДІЛ 16	70
РОЗДІЛ 17	73
РОЗДІЛ 18	77
РОЗДІЛ 19	82
РОЗДІЛ 20	86
РОЗДІЛ 21	88

РОЗДІЛ 22	93
РОЗДІЛ 23	99
РОЗДІЛ 24	106
РОЗДІЛ 25	109
РОЗДІЛ 26	115
РОЗДІЛ 27	119
РОЗДІЛ 28	123
РОЗДІЛ 29	127
РОЗДІЛ 30	132
РОЗДІЛ 31	136
РОЗДІЛ 32	143
РОЗДІЛ 33	148
РОЗДІЛ 34	151
РОЗДІЛ 35	154
РОЗДІЛ 36	156
РОЗДІЛ 37	163
РОЗДІЛ 38	171
РОЗДІЛ 39	174
РОЗДІЛ 40	184
РОЗДІЛ 41	192
РОЗДІЛ 42	199
РОЗДІЛ 43	207
РОЗДІЛ 44	212
РОЗДІЛ 45	218
РОЗДІЛ 46	222
РОЗДІЛ 47	231
РОЗДІЛ 48	244

РОЗДІЛ 49	254
РОЗДІЛ 50	264
РОЗДІЛ 51	268
РОЗДІЛ 52	273
РОЗДІЛ 53	280
РОЗДІЛ 54	283
РОЗДІЛ 55	286
РОЗДІЛ 56	293
РОЗДІЛ 57	296
РОЗДІЛ 58	300
РОЗДІЛ 59	308
РОЗДІЛ 60	311
РОЗДІЛ 61	315
РОЗДІЛ 62	319
РОЗДІЛ 63	326
РОЗДІЛ 64	331
РОЗДІЛ 65	334
РОЗДІЛ 66	340
РОЗДІЛ 67	345
РОЗДІЛ 68	353
РОЗДІЛ 69	357
РОЗДІЛ 70	361
РОЗДІЛ 71	365
РОЗДІЛ 72	370
РОЗДІЛ 73	378
РОЗДІЛ 74	382
РОЗДІЛ 75	387

РОЗДІЛ 76	391
РОЗДІЛ 77	396
РОЗДІЛ 78	402
РОЗДІЛ 79	405
РОЗДІЛ 80	409
РОЗДІЛ 81	413
РОЗДІЛ 82	419
РОЗДІЛ 83	421
РОЗДІЛ 84	426
РОЗДІЛ 85	430
РОЗДІЛ 86	433
РОЗДІЛ 87	437
РОЗДІЛ 88	442
РОЗДІЛ 89	450
РОЗДІЛ 90	452
РОЗДІЛ 91	462
РОЗДІЛ 92	466
РОЗДІЛ 93	473
РОЗДІЛ 94	478
РОЗДІЛ 95	481
РОЗДІЛ 96	486
РОЗДІЛ 97	492
РОЗДІЛ 98	494
РОЗДІЛ 99	497
РОЗДІЛ 100	504